

GRANNOMETERN

En mätmetod för uppföljning av nyckelindikatorer

**RI.
SE**

Följande samanställning är skriven av RISE Research Institutes of Sweden, på uppdrag av HS30

HS30 – för snabb omställning till en hållbar bostadsbransch

I HS30 (Hållbart Stockholm 2030) samlas aktörer från bostadsutvecklingssektorn i Mälardalen, som tillsammans arbetar för att kraftfullt minska det ekologiska avtrycket från branschen och för att ta social hållbarhet på än större allvar.

Kontaktperson Ximena Horjales ximena.horjales@ri.se

Alla bilder är RISE och privata bilder

© RISE Research Institutes of Sweden, 2025

[RI.SE](https://ri.se)

Psykometrisk analys av enkätens mätegenskaper för att mäta social hållbarhet i boendemiljöer.

För att kunna utvärdera och följa upp nyckelindikatorer (KPI:er) kopplade till social hållbarhet i boendemiljöer krävs tillförlitliga och validerade mätverktyg. Projektet Grannometern syftar till att kvalitetssäkra en befintlig enkät som fokuserar på tre centrala dimensioner: attraktivitet, delaktighet och sammanhållning.

Enkäten utgår från frågor som speglar boendes upplevelser av den sociala sammanhållningen i grannskapet samt deras möjligheter att påverka sitt bostadsområde. Genom en psykometrisk analys har enkätens mätegenskaper undersökts för att säkerställa att frågorna på ett tillförlitligt sätt fångar de avsedda dimensionerna – och att enkäten kan användas som ett evidensbaserat verktyg, anpassat till svenska förhållanden.

Psykometrisk analys 2024 – vad undersöktes?

Ett samarbete mellan HS30, K2A, AktivBo och RISE

En första Rasch-analys genomfördes under 2024 och fokuserade på fyra huvudsakliga aspekter:

- Unidimensionalitet: Att frågorna inom respektive dimension (ex. delaktighet) mäter ett gemensamt underliggande begrepp och inte är för lika varandra.
- Invarians: Att frågorna fungerar likvärdigt för olika grupper av respondenter, exempelvis utifrån ålder eller kön. Detta är centralt för jämförbarhet.
- Lämplighet (Item targeting): Att frågornas svårighetsgrad är anpassad till målgruppens erfarenheter och nivåer.
- Tillförlitlighet: Att enkäten ger stabila och jämförbara resultat över tid, samt fångar hela variationsbredden inom det som mäts.
- Konsekvenser som brister i mätegenskaper medför är:
 - Risk för felaktiga slutsatser om KPI:er
 - Missvisande bild av nuläge och effekter av insatser
 - Förlorade möjligheter att styra mot förbättring och social hållbarhet

Analysen visade att enkäten hade potential att mäta de tre nyckelområdena, men också att förbättringsbehov fanns. Baserat på analysen har en reviderad version av Grannometern tagits fram som har testats under 2025.

Fördjupad analys och utveckling av Grannometern under 2025

Ett samarbete mellan HS30, Hemvist, Besqab, Willhem, Rikshem, AktivBo och RISE

Efter att förbättringar genomförts baserat på analysen från 2024 genomfördes under 2025 en fördjupad analys av enkätsvar från boende hos Rikshem, Willhem, Hemvist och Besqab. Resultaten från denna analys låg till grund för framtagandet av en ny version av Grannometern.

Syftet med arbetet har varit att ytterligare stärka validiteten i de påståenden som används i enkäten, i relation till de tre nyckelindikatorerna: upplevd sammanhållning, attraktivitet och delaktighet. Det innebär att varje påstående i högre grad ska spegla det specifika område det avser att mäta, och därmed bidra till ökad tillförlitlighet i uppföljningen av social hållbarhet i boendemiljöer.

Revideringarna gjordes som tidigare utifrån Rasch-analyser (se RaschRvignette), som användes för att analysera om Grannometerns påståenden lämpar sig för att mäta de bakomliggande latent dimensionerna. Resultaten från Rasch-analyserna 2025 låg till grund för ett nytt urval av vilka påståenden som skulle behållas respektive uteslutas i Grannometern.

Den nuvarande versionen utgör därmed en förbättring jämfört med tidigare utformade enkäter, men det finns fortfarande potential att förbättra den ytterligare.

Det är viktigt att notera att dataunderlaget i den aktuella analysen har vissa begränsningar. Dessa medförde att vissa centrala delar av Rasch-analysen, såsom invarians-analys inte kunde genomföras. Sådana analyser är viktiga för att säkerställa att påståendena tolkas och besvaras likvärdigt av olika grupper, exempelvis baserat på kön och ålder.

För att möjliggöra en mer fördjupad analys och vidareutveckling av enkäten krävs därför ytterligare datainsamling, där bakgrundsvariabler såsom kön och ålder systematiskt inkluderas. Om det finns ett behov av anonymisering kan information om ålder samlas in i intervall i stället för exakta årtal.

Grannometern 2025

KPI: Upplevd sammanhållning

1. Jag känner igen många av grannarna som bor i mitt bostadshus
2. Man kan lita på grannarna som bor i mitt bostadshus
3. Vuxna i mitt bostadshus känner igen vilka barn som bor här
4. Personer som bor i mitt bostadshus vill hjälpa varandra
5. Jag kan fråga en granne om hjälp vid behov
6. Vi boende samarbetar för att förbättra vårt bostadsområde

Svarsalternativ:

Påståenden besvaras utifrån följande svarsskala:

- Instämmer helt och hållet
- Instämmer delvis
- Instämmer delvis inte
- Instämmer inte alls
- Inte aktuellt

KPI: Upplevd attraktivitet

7. Jag tycker att mitt bostadshus är en bra plats att bo i
8. Jag vill bo länge i mitt bostadshus
9. Jag tycker att mitt bostadshus bidrar till mitt välmående

KPI: Upplevd delaktighet

10. Jag känner mig delaktig när beslut fattas om mitt bostadskvarter
11. Jag upplever att det är vi som bor här, som bestämmer vilka beslut som tas om vårt bostadsområde
12. Jag kan påverka beslut som rör mitt bostadsområde